

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Střední škola hotelová a služeb Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Ing. Anna Grussová
Název šablony	VY_32_INOVACE 27_EKO
Název DUMu	EKO.2703.4F
Stupeň a typ vzdělávání	Odborné vzdělávání
Vzdělávací oblast	Společenské vědy
Vzdělávací obor	Ekonomika III.
Vzdělávací okruh	Základy ekonomiky
Druh učebního materiálu	Prezentace
Cílová skupina	Žák, 16 - 19 let
Anotace	Prezentace seznamuje žáky se základy ekonomiky, podrobně se zabývá funkcemi obchodních bank a aktivními bankovními operacemi
Speciální vzdělávací potřeby	PC, POWER POINT, dataprojektor
Klíčová slova	Úvěr, úrok, výnosnost, návratnost, záruky úvěru, lombardní, emisní, kontokorentní, hypoteční.
Datum	1. 10. 2012

**Činnost obchodních bank:
aktivní úvěrové operace**

Aktivní úvěrové operace

banka poskytuje svým klientům úvěry, vystupuje tedy v roli věřitele. Klient nemá na úvěr právní nárok, jde o smluvní vztah mezi ním a bankou. Přitom banka sleduje dva cíle:

- ❑ výnosnost úvěru

- ❑ návratnost úvěru

Výnosnost úvěru

- ❑ Banka musí stanovit takové úroky z úvěru, aby transakce pro ni byla výdělečná.
 - ❑ Úrok nesmí být vysoký příliš, protože by jej firmy nebo občané nebyli schopni zaplatit.
 - ❑ Úrok může být stanoven:
 - ❑ pevný – po celou dobu splácení je stejná sazba z dlužné částky např. 5 %
 - ❑ pohyblivý – výše úrokové sazby se mění v závislosti na situaci na trhu.
-

Příklad výpočtu splácení půjčky:

- ❑ Klient si v lednu 2010 půjčil u banky částku 100 000 Kč s pevnou úrokovou sazbou 5 %, přičemž půjčku splácí po 2.000 Kč měsíčně:

Rok	Dlužná částka v Kč včetně úroku:	Výpočet výše ročního úroku:	Měsíční splátky:	Zůstatek na půjčce vždy k 31.12.:
2010	105.000 Kč	5.000 Kč	24.000 Kč	81.000 Kč
2011	85.050 Kč	4.050 Kč	24.000 Kč	61.050 Kč
2012	64.103 Kč	3.053 Kč	24.000 Kč	40.103 Kč
2013	42.108 Kč	2.005 Kč	24.000 Kč	18.108 Kč
2014	19.013 Kč	905 Kč	19.013 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní

- ❑ Vypočítejte, o kolik peněz klient svoji půjčku přeplatil na úrocích celkem:
-

Zajištění návratnosti úvěru

Než banka poskytne klientovi úvěr zjistí si o něm potřebné údaje, proto aby zajistila návratnost poskytnutého úvěru Zpravidla prověřuje:

- ❑ **bonitu klienta** – tj. schopnost a ochotu dostát svým závazkům, majetkové poměry žadatele
 - ❑ **podnikatelský záměr** – v případě podnikatele na co si bere úvěr, návratnost projektu
 - ❑ **likviditu** – schopnost přeměny majetku na hotové peníze
-

Záruky návratnosti úvěru

Ve většině případů chce banka také jištění úvěru ve formě:

- zástavy nemovitosti** - nejčastěji u hypotečního úvěru
 - zástavy movitosti** – cenné papíry, stroje, zásoby,... (u lombardního úvěru)
 - ručitelé** - nejčastěji u půjček poskytovaných občanům
 - vinkulace vkladu** – zablokování vkladu dlužníka na účtu či na knížce ve prospěch věřitele
 - postoupení pohledávek apod.**
-

Druhy úvěrů

1. Krátkodobé se splatností do jednoho roku.
 2. Střednědobé a dlouhodobé úvěry u nichž se splatnost pohybuje od 1 roku po desetiletí (hypoteční úvěry bývají sjednány i na 25 až 30 let).
-

Druhy krátkodobých úvěrů

- ❑ **kontokorentní úvěr**– klient na svém běžném účtu může jít do částky stanovené ve smlouvě s bankou krátkodobě i do mínusu (čerpá více peněz než vložil).
 - ❑ **Výhoda pro klienta**: úvěr čerpá bez dalšího schvalování bankou operativně.
 - ❑ **Nevýhodou** je, že tento typ úvěru bývá zatížen vysokou úrokovou sazbou,
 - ❑ **lombardní úvěr** –krytý movitou zástavou (cenné papíry, zboží, pohledávky, drahé kovy, atd.)
-

- ❑ **eskontní (směnečný) úvěr** – banka odkupuje od majitele cizí směnku. Cena směnky je snížena o dohodnutý úrok a eskontní provizi (výše je závislá na době zbývající do splatnosti směnky).
 - ❑ **výhoda pro klienta** (původního majitele směnky): nemusí čekat na vypršení splatnosti směnky a má k dispozici ihned hotovost (být nižší než je hodnota směnky).
 - ❑ **nevýhoda pro klienta** (původního majitele směnky): pokud směnečný dlužník směnku v termínu splatnosti neuhradí, banka ji původnímu majiteli vrátí k vymáhání a zpět také žádá poskytnuté peníze, jako v případě úvěru.
 - ❑ **revolvingový úvěr** – banka doplňuje na základě předchozí smlouvy po určitou dobu už vyčerpaný a splacený úvěr do sjednané výše.
 - ❑ **nevýhodou** jsou zpravidla vyšší úroky.
-

Střednědobé a dlouhodobé úvěry

- ❑ **revolvingový úvěr**
 - ❑ **lombardní úvěr**
 - ❑ **emisní úvěr** - spojený s emisí cenných papírů – obligace
 - ❑ **hypoteční** – krytý nemovitou zástavou
 - ❑ **spotřební půjčky občanům**
-

Opakování předchozí učební látky:

1. Co jsou aktivní bankovní operace?
 2. Které druhy úvěrů znáte a na jak dlouhou dobu jsou sjednávány?
 3. Jaké žádá banka záruky návratnosti u jednotlivých úvěrů?
 4. Popište princip eskontního úvěru.
 5. Jaká zajištění návratnosti úvěru bude zřejmě požadovat banka po podnikateli?
 6. Vysvětlete pojem „výnosnost úvěru“.
-

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BIŇOVEC Karel. *Přehled učiva k maturitní zkoušce z ekonomiky*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004. 296 s. ISBN 80-7168-747-2.
- [2] HERČÍKOVÁ Jana; ŠAMSOVÁ Lenka. *Ekonomika pro střední a vyšší hotelové školy 1*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 144 s. ISBN 80-7168-827-4.
- [3] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 1*. 2 vyd. Praha: Fortuna, 2002. 184 s. ISBN 80-7168-831-1.
- [4] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 2*. 2 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 200 s. ISBN 80-7168-689-1.
- [5] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 3*. 5 vyd. Praha: EDUKO, 2012. 236 s. ISBN 978-80-87204-61-0.
- [6] KLÍNSKÝ, Petr; MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro obchodní akademie a ostatní střední školy 4*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2003. 200 s. ISBN 80-7168-862-2.
- [7] MAREŠOVÁ Eva; SMETANA František. *Ekonomika pro střední a vyšší hotelové školy 2*. 1 vyd. Praha: Fortuna, 2000. 224 s. ISBN 80-7168-730-8.
- [8] ŠVARCOVÁ Jana. *Ekonomie - stručný přehled 2003/2004*. Zlín: CEED, 2003. ISBN 80-902552-8-0
-